

REVISTA ONLINE
A GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

infogov

De la 1 septembrie 2014, este pus în aplicare provizorie
Acordul de Asociere dintre Moldova și UE

*Iurie Leancă,
Prim-ministru al Republicii Moldova*

UN MĂR PENTRU SĂNĂTATE

Campania Guvernului
pentru susținerea
fermierilor

Cabinetul de miniștri s-a alăturat campaniei de solidarizare cu producătorii agricoli

Miezul de nucă de la Soroca, folosit în dulciurile irakiene și spaniole

Octavian Calmâc: „Denunțarea Acordului de Asociere ar însemna consecințe grave, pentru că va afecta cel puțin 50 la sută din comerțul nostru extern”

În a doua jumătate a lunii septembrie va fi dat în exploatare sistemul de irigare Criuleni, primul reconstruit și modernizat în cadrul Programului Compact

VOX POP: De ce este atât de costisitoare perfectarea documentelor de stare civilă?

3

MĂSURI PENTRU FERMIERI:

Producătorii de fructe și legume, ajutați de Guvern

6

ACȚIUNILE GUVERNULUI:

Cabinetul de miniștri s-a alăturat campaniei de solidarizare cu producătorii agricoli

15

INOVAȚIE:

„Livada Moldovei”, un proiect de finanțare avantajoasă a agricultorilor

16

REPORTAJ:

Plantația de nuci, o adevărată fabrică de bani

19

INTERVIU:

Octavian Calmâc, viceministru al Economiei: „Din 1 septembrie 2014 are loc cea mai mare deschidere a pieței europene pentru produsele din Republica Moldova”

23

REUNIUNE ISTORICĂ:

Comisarul European Ștefan Füle: „Avem un scop comun - să construim o Moldova independentă, prosperă și unită, un partener puternic pentru UE”

25

SECURITATE ENERGETICĂ:

Iurie Leancă a inaugurat gazoductul Iași-Ungheni, alături de omologul său român și de Comisarul European pentru Energie

27

INFRASTRUCTURĂ MODERNĂ:

Prima stație de sortare a deșeurilor din țară, deschisă în raionul Fălești

29

MODERNIZARE:

Va fi lansat primul, din Moldova, sistem reconstruit și modernizat de irigare

30

DIASPORA:

Zilele Diasporei, o suită de manifestări dedicate conaționalilor din străinătate

33

EVENIMENT DE EXCEPȚIE:

Show aviatic de seară cu efecte pirotehnice la sol

34

VOX POP:

Cinci întrebări pentru Prim-ministru

Producătorii de fructe și legume, ajutați de Guvern

În august, la scurt timp după ce Federația Rusă a introdus restricții la importul de fructe și legume moldovenești pe piața sa internă, Guvernul a elaborat o listă cu opt măsuri pentru susținerea fermierilor. Acestea au fost făcute publice de Premierul Iurie Leancă, după întrevederile avute cu producătorii de fructe și legume și cu procesatorii. La 13 august, Cabinetul de miniștri a aprobat două proiecte care să îi ajute de legumicultori și pomicultori, iar peste câteva săptămâni - și Regulamentul privind modul de acordare a sprijinului financiar pentru acești producători.

Cum va fi oferit sprijinul financiar

La 3 septembrie, Executivul a aprobat Regulamentul privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe și legume, prin care se stabilesc cerințele față de persoanele ce pot solicita sprijinul financiar, categoriile de produse pentru care se alocă acesta și procedura de repartizare a resurselor financiare. Astfel, statul va oferi compensații pentru comercializarea prunelor și a merelor (soiuri de vară). Volumul de producție pentru care se va acorda ajutorul financiar constituie circa 100 de mii de tone, dintre care 60 de mii de tone de mere și 40 de mii de tone de prune.

Pentru compensarea pierderilor suportate de agricultori, statul va acorda câte 1,5 lei pentru fiecare kilogram de mere comercializat și câte 1,2 lei pentru kilogramul de prune. Suma totală alocată de Guvern în acest scop este de 146 de milioane de lei. De sprijin vor beneficia producătorii agricoli, persoane fizice sau juridice, care activează legal și care vor prezenta acte confirmative privind comercializarea producției către unitățile de procesare. Se vor oferi compensații pentru prunele comercializate până la 15 septembrie și pentru merele vândute până la 30 septembrie. Ajutorul financiar va fi acordat prin intermediul Agenției pentru Intervenții și Plăți în Agricultură.

Minivacanță fiscală pentru fermieri

O altă măsură aprobată de Cabinetul de miniștri vizează o serie de completări la Codul Fiscal, potrivit cărora, până pe 30 noiembrie anul curent, producătorilor și procesatorilor nu le vor fi aplicate măsuri de executare silită a obligațiilor fiscale. Acestea sunt două dintre cele opt măsuri ale Guvernului pentru susținerea sectorului agricol, anunțate de Iurie Leancă după discuțiile cu producătorii de fructe și legume.

CELE OPT MĂSURI:

1. Stabilirea unui plafon de compensare pentru fermierii afectați de prețurile în scădere la fructele timpurii;

2. Completări la Codul Fiscal, astfel încât producătorii afectați să fie scutiți până pe 30 noiembrie a.c. de măsurile de executare silită a obligațiilor fiscale;

3. Dialogul cu partenerii externi - Banca Mondială, Banca Europeană de Investiții, Guvernul Poloniei - pentru a orienta programele de sprijinire a agriculturii ale acestora spre investiții în infrastructura de depozitare a fructelor și legumelor;

4. Modificarea, de către Banca Națională, a Regulamentului privind clasificarea creditelor, prin care băncile comerciale să aibă posibilitatea de restructurare a creditelor acordate fermierilor și de reducere a presiunilor financiare;

5. Valorificarea oportunităților Zonei de Liber Schimb cu Uniunea Europeană - până la 80 de mii de tone de mere și prune pot fi exportate fără taxe;

6. Identificarea unor noi oportunități de piață, inclusiv pentru producția de struguri, în țările din Orientul Mijlociu;

7. Raționalizarea și ieftinirea, de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a procedurilor de certificare a producției vegetale pentru export;

8. Elaborarea unui mecanism compensatoriu pentru producătorii de struguri.

În dialog cu partenerii externi

Executivul se află în dialog cu partenerii externi - Banca Mondială, BEI, Guvernul Poloniei etc. - pentru a orienta programele de suport al agriculturii, oferite Republicii Moldova de aceste țări, spre investiții în infrastructura de depozitare a fructelor și legumelor. „Acum obiectivul cel mai important este să fie depășită actuala criză, dar ne gândim și la anul viitor, ca să nu se repete problema”, a subliniat Iurie Leancă.

Băncile comerciale, gata să ajute fermierii

În cadrul unei întâlniri cu Premierul Iurie Leancă, reprezentanții sistemului bancar și-au manifestat deschiderea pentru colaborare și disponibilitatea de a sprijini eforturile statului în vederea redresării situației în care s-au pomenit agenții economici autohtoni ca urmare a sancțiunilor impuse de Federația Rusă. În aceeași ordine de idei, Banca Națională a

Moldovei a modificat regulamentul privind clasificarea creditelor, oferindu-le băncilor posibilitatea de restructurare a creditelor acordate fermierilor și de reducere a presiunilor financiare. „Datorită deciziei Băncii Naționale, băncile vor putea să vină cu politici mult mai flexibile - reeșalonarea, ba chiar sper și diminuarea dobânzilor, mai ales atunci când este vorba de creditarea fermierilor mici, unde nu a fost gaj, dar dobânzile sunt în continuare foarte mari”, a precizat șeful Executivului.

În lunile iulie-august, Iurie Leancă a avut mai multe întâlniri cu producătorii de fructe și legume, precum și cu procesatorii, cu scopul de a veni cu măsuri în sprijinul fermierilor afectați de sancțiunile impuse de Rusia, începând cu 21 iulie 2014.

Cabinetul de miniștri s-a alăturat campaniei de solidarizare cu producătorii agricoli

La 12 august, Prim-ministrul Iurie Leancă a lansat mai multe acțiuni de solidarizare națională, care vin să încurajeze consumul de fructe și legume, și să popularizeze producția moldovenească. Vă invităm, în continuare, să urmăriți un reportaj foto cu membrii Cabinetului de miniștri care s-au alăturat campaniei de solidarizare cu producătorii agricoli, transmițându-le un mesaj special.

„Un măr pentru sănătate”

Guvernul a cumpărat mere în valoare de 20 de milioane de lei, care sunt împărțite în grădinițe, școli și armată, în cadrul acțiunii „Un măr pentru sănătate”.

Maia Sandu, ministrul Educației:

„Fructele educației sînt dulci,
spuneau înaintașii noștri.

La fel ca merele
moldovenești de
astăzi”.

„Un măr pentru fiecare pasager”

În cadrul acestei acțiuni, Compania „AIR Moldova” va oferi pasagerilor mere, struguri și prune achiziționate de la producătorii autohtoni.

Vasile Botnari,
ministru Transporturilor și Infrastructurii
Drumurilor: „Un măr moldovenesc pentru
fiecare pasager de la un prieten adevărat”

Valeriu Troenco, ministrul Apărării: „În fiecare raniță ostășească este loc pentru un măr moldovenesc”.

Andrei Usatîi, ministrul Sănătății: „Un măr în fiecare zi, sănătatea îți va întări!”

„Plăcinta care ne unește”

La 30 august, la Complexul etno-cultural „Vatra” a fost pregătită cea mai mare plăcintă învârtită din istoria Republicii Moldova. Alături de brutari, în această activitate inedită s-au implicat Premierul Iurie Leancă, membrii Cabinetului de miniștri, precum și Președintele Parlamentului, Igor Corman.

Învârtita cu mere - numită „Plăcinta care ne unește” - a avut o lungime de peste 50 de metri și a fost coaptă pe o tavă cu diametrul de doi metri. Câte o felie din ea a fost împărțită tuturor vizitatorilor.

„Ceea ce facem noi astăzi este expresia unității și solidarizării cu fermierii care acum trec printr-o perioadă dificilă”, a spus, în timp ce dădea o mână de ajutor la coacerea plăcintei, șeful Executivului. Dacă reușim să intrăm în Cartea Recordurilor - și cred că, după o asemenea plăcintă, suntem în drept să ajungem acolo - vă promit că banii pe care-i vom încasa îi vom împărți cu agricultorii din Moldova, cei care acum se confruntă cu probleme”, a subliniat Prim-ministrul Iurie Leancă.

La fel, Premierul Iurie Leancă și mai mulți miniștri au decis să-i încurajeze pe agricultorii într-un mod inedit, drept care le-au transmis un mesaj special.

Iurie Leancă, Prim-ministru: „Trecem printr-o perioadă dificilă, dar sunt convins că, dând dovadă de solidaritate și unitate, vom depăși problemele. Vom reveni pe piața din Est și o vom cuceri și pe cea din Vest. Deschiderea fără precedent, începând cu 1 septembrie, a pieței Uniunii Europene pentru mărfurile moldovenești ne oferă șansa de a ne impune ca un producător credibil pentru consumatorul comunitar - trebuie doar să fim perseverenți și să nu renunțăm. De facto, nimeni nu se îndoiește de gustul și calitatea fructelor și legumelor noastre - și cred că acest lucru va prevala asupra intereselor politice”.

Vasile Bumacov, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare: „Pentru noi pomicultura rămâne activitate de bază, de valoare înaltă. Și de acum înainte vom fi alături de agricultori și îi vom sprijini prin toate mijloacele”.

Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei: „Mereu alături de cei care muncesc din greu”.

Monica Babuc, ministrul Culturii: „Fructele moldovenești nu se discută...dar se savurează!”. „De fructus non est disputandum”.

Campania națională de solidarizare cu agricultorii a fost lansată în contextul interdicției la importul de fructe și legume moldovenești pe piața rusă, anunțate de Federația Rusă la data de 21 iulie 2014.

Octavian Bodișteanu, ministrul Tineretului și Sportului: „Într-un corp sănătos, o minte sănătoasă, cu produse autohtone la masă!”.

Valentina Tapiș, ministrul Mediului: „Eu prefer produsele autohtone, pentru că ele sunt ecologic pure”.

Oleg Efrim, ministrul Justiției: „Merele moldovenești, ca și reformele din justiție, trebuie promovate intens pentru a fi apreciate la justa valoare!”.

„Livada Moldovei”, un proiect de finanțare avantajoasă a agricultorilor

Guvernul a aprobat pentru ratificare Contractul de finanțare pentru Proiectul „Livada Moldovei”, încheiat între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții (BEI). Proiectul își propune modernizarea și restructurarea lanțului valoric al sectorului horticola al Republicii Moldova, prin facilitarea accesului beneficiarilor potențiali ce activează în domeniu - în special, al întreprinderilor mici și mijlocii - la resursele financiare oferite, în condiții avantajoase, de BEI.

Proiectul „Livada Moldovei” își propune promovarea metodelor intensive de creștere a fructelor, dotarea cu sisteme de irigare și antigrindină a livezilor, tehnologizarea proceselor post-recoltare și procesare a fructelor, dezvoltarea infrastructurii post-recoltă pentru produsele în stare proaspătă, crearea pepinierelor pentru producerea materialului săditor autohton, dar și pentru îmbunătățirea controlului fitosanitar asupra fructelor, în scopul asigurării calității și standardelor UE, și al diversificării piețelor de desfacere, prin

asigurarea autenticității produselor horticoale fabricate în Moldova.

Bugetul total al proiectului este de 120 de milioane de euro, bani ce vor fi oferiți fermierilor din Moldova prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Programului de Restructurare a Sectorului Vitivinicola, în parteneriat cu băncile comerciale și instituțiile financiare specializate din țara noastră. Contractul a fost negociat și semnat la 31 iulie 2014, și urmează să fie ratificat în Parlament.

Plantația de nuci, o adevărată fabrică de bani

Unul dintre cele mai căutate produse din lume, miezul de nucă, în Moldova crește până și pe marginea drumului. Este un produs, al cărui deficit anual pe piața mondială se estimează la 100 de mii de tone. Până în prezent nicio țară nu a reușind să acopere acest gol. Condițiile climaterice din Republica Moldova sunt perfecte pentru cultivarea nukului și, dacă acum trei ani țara noastră se situa pe locul opt în lume printre exportatorii de miez de nucă, în curând, cu insistența fermierilor moldoveni și cu ajutorul politicilor statului, putem fi printre primii.

Dulciurile irakiene și spaniole, preparate cu miez de nucă de la Soroca

Victor Guțu este agricultor și directorul Asociației AMG Kernel din raionul Soroca ce întrunește 270 de membri. Fermierul deține în total opt mii de hectare de teren pe care cultivă cereale, fructe și legume, dar și o frumoasă livadă de nuci care se întinde pe 750 de hectare.

Anul trecut livezile au dat prima roadă. Miezul a fost exportat în Spania și Irak. Kilogramul de nucă în coajă a fost vândut cu doi-tei euro, iar miezul - de la cinci la zece euro. Victor afirmă că nu are probleme când ajunge să-și vândă produsul, dimpotrivă, pe moment numărul solicitărilor depășește de câteva ori capacitățile sale de producție. „Sperăm că în cinci ani, când vom obține mai multă roadă de pe această plantație, vom putea exporta și mai mult”, spune agricultorul.

„Am început să strângem roada peste cinci ani după ce am sădit prima livada, deși, de regulă, soiurile obișnuite de nuci rodesc în cel de-al șaptelea an. În 2013 am recoltat 700 de kilograme de nuci de pe hectar. Terenul este acoperit cu iarbă. Astfel, se păstrează mai bine calitatea miezului. Adesea, în perioada de recoltare a nucilor, plouă și, dacă acestea cad pe pământul umed, are de suferit calitatea lor. Recoltarea se produce mecanizat”, povestește Victor Guțu.

Nucul moldovenesc ce rodește ca un smochin

Când și-a pornit afacerea, agricultorul a studiat experiența internațională, în special, cea franceză și italiană. Inițial i-a fost dificil să hotărască ce fel de soiuri de nuci să planteze. Într-un final, a înțeles că trebuie să cultive și să promoveze soiurile autohtone, deoarece ele sunt apreciate de străini. Astfel, a optat pentru soiurile rezistente la capriciile vremii de la noi, dar și care sunt dulci la gust: Cazacu, Costiujeni, Kogălniceanu, Corjeuți, Schinoasa și Călărași. Totuși, cel mai mare potențial îl are soiul Kogălniceanu, care rodește precum un smochin, cu până la șapte nuci în „ciorchine”. În comparație, un soi obișnuit are cel mult trei nuci în „ciorchine”. Acesta rezistă la îngheț și are o productivitate medie de la două la patru tone. „Miezul de nucă de la noi este mai dulce, are o calitate gustativă mai bună și un aspect mai frumos”, spune Victor Guțu.

Arborele care aduce profit de la rădăcină până la coajă

Tot ce crește pe nuc aduce profit: frunzele, coaja, crengile și, mai ales lemnul, care este foarte prețios. Coaja de nucă e utilizată la brichete, dar și la producerea materialelor abrazive, necesare la șlefuirea motoarelor. Lemnul de nuc este folosit în industria mobilei, cea a avioanelor și a automobilelor. Prețul lemnului de nuc poate ajunge până la 1500 de euro metrul cub. Pe termen lung, numai lemnul de nuc poate aduce venituri de aproximativ 450 de mii de euro per hectar.

Din miezul de nucă se extrage un ulei fin cu întrebuințări multiple: alimentare, fabricarea cernelii tipografice, a lacurilor și vopselelor, în pictură. Uleiul de nucă este un produs apreciat de doctori și nutriționiști, fiind o sursă extrem de bogată în antioxidanți și acid elagic, care împiedică multiplicarea și dezvoltarea celulelor canceroase. Din nucile verzi, recoltate înainte de întărirea endocarpului, se prepară dulceață sau lichior. „Cei care vor să se cultive nuci trebuie să știe că merită s-o facă. Evident, există și dificultăți. La noi lumea crede ca, dacă azi a investit un leu, a doua zi acesta trebuie să-ți aducă deja profit... Nucul este o investiție de lungă durată. Dar prima roadă îți acoperă toate cheltuielile, începând chiar cu procurarea puietului”, spune Victor Guțu.

Puietii de nuci din Moldova, plantați și în Caucaz

Asociația deține o pepinieră - una dintre cele mai mari din Europa, cu un potențial de 300 de mii de altoiuri anual. În prezent, în pepinieră cresc 150 de mii de puietii de nuc, cu care poți planta 1500 de hectare de livadă. Sunt soiuri autohtone care cuceresc lumea. Puietii sunt exportați în România, Ucraina și chiar în Georgia caucaziană. Anul trecut 56 de mii de puietii au mers în Ucraina, 20 de mii în Georgia și 15 mii - în România, prețul oscilând între 6-9 euro bucata.

Cultivarea nucilor, în ascensiune

Republica Moldova exportă anual 11-13 mii de tone de nuci, ceea ce constituie două la sută din volumul exporturilor. În anul 2012, conform datelor Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, nucile reprezentau doar patru la sută din totalul exporturilor de produse horticole, însă contribuția lor financiară era de 44 la sută din exporturi. Aproape totul se vinde în Uniunea Europeană. Potrivit Centrului de Comerț Internațional de la Geneva, țara noastră este unul dintre cei mai mari exportatori de nuci în Europa, după Statele Unite ale Americii, Mexic și China.

Acum câțiva ani, Moldova oscila între locurile șase și opt în lume la exportul de miez de nucă, dar ritmurile actuale de creștere ne pot apropia, în următorii zece ani, de locul trei-patru. În prezent, în Moldova sunt plantate circa 14 mii de hectare de nuc. Guvernul a luat mai multe măsuri pentru stimularea agricultorilor din domeniul nucifer. Astfel, fermierii care cultivă nuci beneficiază de subvenții. Iar în februarie 2014 Executivul a decis eliminarea taxei de 1,5% la exportul nucilor, care constituia o barieră în calea exporturilor și condiționa costul exporturilor.

VEZI VIDEO AICI

<http://youtu.be/TCcp4Sfl1s0>

„Din 1 septembrie 2014 are loc cea mai mare deschidere a pieței europene pentru produsele din Republica Moldova”

Octavian Calmâc, viceministru al Economiei

- De Calmâc, de la 1 septembrie a început să funcționeze Zona de Liber Schimb (ZLS) cu Uniunea Europeană. Prin ce s-a remarcat respectiva zi?

- Eu aș prefera să vorbesc mai curând de continuitate, legat de această zi de 1 septembrie 2014, și asta pentru că Republica Moldova beneficiază încă din 2008 de preferințe comerciale autonome la exportul pe piața comunitară. Doar că, de acum încolo, deschiderea din partea UE va fi mult mai largă și va cuprinde grupuri noi de mărfuri pentru care taxele vamale nu doar că vor fi reduse - esența acestui Acord este eliminarea tuturor taxelor vamale la import și a taxelor cu efect echivalent. Deci, pentru anumite sectoare, domenii și produse, punerea în aplicare a Acordului de Asociere și a Zonei de Liber Schimb va fi mult mai atractivă. Agenții economici, care efectuează comerț cu Uniunea Europeană, își vor prelungi contractele, având în vedere aranjamentele anterioare.

Avantajul Acordului de Asociere este că, spre deosebire de preferințele comerciale autonome - convenite, inițial, pentru un termen de trei ani, extinse ulterior pentru alți doi ani -, oferă un regim de comerț liber cu UE, pe o perioadă nedeterminată de timp, și le dă

agenților economici posibilitatea de a-și gândi proiectele de business, inclusiv cele investiționale sau de creștere a producției, în perspectivă. Acel regim comercial precedent, aplicabil și acum, era bun pentru perioade medii de planificare, lucru destul de neatractiv pentru investiții de proporții.

Pentru malul stâng, preferințele comerciale autonome vor fi extinse până în anul 2016

- Ce se întâmplă cu Transnistria? Cum evoluează dialogul privind punerea în aplicare și de către autoritățile de la Tiraspol a Zonei de Liber Schimb?

- Agenții economici din regiunea transnistreană vor beneficia în continuare de preferințe comerciale autonome, care pentru ei sunt extinse până la 1 ianuarie 2016. Dacă, între timp, autoritățile de la Tiraspol nu-și vor schimba poziția față de Zona de Liber Schimb, după aceasta dată oamenii de afaceri din regiune nu vor putea beneficia pe deplin de avan-

tajele ZLS și vor efectua exporturile în regim obișnuit, cu achitarea taxelor vamale la introducerea mărfurilor în spațiul european. E o situație ce va afecta fluxurile comerciale ale agenților economici de peste Nistru. Nu în zadar, mai mulți oficiali de la Bruxelles au mers la Tiraspol pentru a informa autoritățile de acolo despre posibilele riscuri, ca urmare a neaplicării acestor norme. Dar dialogul cu Tiraspolul continuă, fiind menținut în cadrul unui grup de lucru pentru consolidarea încrederii pe blocul economic. Avem două platforme de discuții - cu autoritățile politice, dar și cu oamenii de afaceri de peste Nistru.

- Sunt la fel de receptivi sau, din contră, la fel de reticenți?

- Rezerve există și de o parte, și de alta. Dar scopul nostru este să le explicăm felul în care vor funcționa aceste norme și, mai ales, faptul că este necesar să le accepte, în situația în care 40 la sută din exportul regiunii transnistrene merge către Uniunea Europeană. Iar dacă mai luăm în considerare faptul că alte 40 la sută merg spre malul drept al Nistrului, rezultă că circa 80 la sută din exporturile regiunii de Est a Republicii Moldova merg spre Vest.

Avem mari așteptări din partea mediului investițional

- Ce sectoare ale economiei vor resimți mai întâi de toate instituirea ZLS?

- Cred că fructele și legumele, deoarece pentru aceste produse are loc cea mai mare, din câte a existat vreodată, deschidere a pieței europene. În cadrul preferințelor comerciale autonome am beneficiat doar de o ușoară reducere a taxelor vamale, ceea ce nu era atractiv pentru producătorii noștri de fructe și legume. Acum, odată cu punerea în aplicare a Acordului de Asociere, avem mari așteptări din partea mediului investițional. Sperăm să putem atrage investiții și proiecte de anvergură, și cred că trebuie să pornim de la sere, de la producția ecologică și de la asigurarea unor cantități de fructe și legume în stare proaspătă. Un alt sector este cel al zahărului, pentru care s-au majorat cotele. Astăzi, această piață este singura ce rămâne în regim preferențial și, de fapt, toate surplusurile de zahăr care se vor înregistra în industrie vor fi exportate pe piața europeană. Acesta este colacul de salvare pentru

sector. Nu în ultimul rând vor resimți beneficiile ZLS vinificatorii, pentru care din 1 ianuarie 2014 au fost scoase toate restricțiile cantitative la exportul pe piața UE și care sunt în proces de ajustare a tehnologiilor la standardele europene.

- Putem spune că, astăzi, sectorul agricol din Republica Moldova, în special, fructele și legumele, trece prin ceea ce au trecut vinurile după 2008?

- De fapt, chiar asta are loc. Restricțiile de export, impuse de Federația Rusă, sunt un motiv în plus pentru a moderniza acest sector. Toate fluxurile financiare, inclusiv programele de

subvenționare alocate de Guvern sau cele finanțate de donatori, vor fi canalizate spre îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a acestui sector pentru a ne conforma la cerințele internaționale.

Modernizarea agriculturii este un proces inevitabil

- Cât de dispuși sunt reprezentanții sectorului, fermierii, să se modernizeze?

- Este un lucru inevitabil pentru toți cei care doresc să aibă un business durabil cu piețe alternative de desfacere. Toți cei care acceptă o astfel de abordare trebuie să investească, pornind de la capacități mari de producere, păstrare, stocare, prelucrare, garantarea tranzacțiilor la export. Avem multe cereri de cantități mari de produse - atât fructe, cât și legume -, venite de

la rețelele de comerț, și nu avem oferte corespunzătoare, din simplu motiv că parcelarea care a avut loc în Moldova nu permite producerea unor cantități mari. Asta pe de o parte. De cealaltă parte, lipsesc capacitățile de asigurare a calității. Dar viața nu stă în loc. Astfel, 2014 e primul an când în țară au fost introduse peste 15 linii de calibrare și sortare a fructelor, care permit ca circa 40% din toate fructele să fie trecute prin procedura de calibrare și marcarea produselor la export. Modernizarea agriculturii este un proces strict necesar.

- Totuși, înțelegem că eliminarea taxelor nu este suficientă. Și foarte multă lume pare să aștepte ca statul să le asigure parteneriatele comerciale...

- Există cerințe cărora trebuie să ne conformăm - și așa e în toată lumea. Când privește legăturile comerciale, statul nu asigură și nu garantează partenerii. Parteneriatele se fac pe riscul propriu și cu propriul efort. Ceea ce poate face statul este să pună la dispoziție undița pentru a prinde peștele. Astfel, noi facem deja înțelegeri preventive cu marile rețele de comerț atât din țară, cât și de peste hotare, precum Metro, Tesco sau Carrefour. Bunăoară, recent au fost purtate discuții cu partea germană despre posibilitatea de a comercializa fructe - în special, mere - în rețeaua Metro. Ulterior, am luat legătura cu reprezentantul Metro din Moldova, care stabilește cantitatea și posibilul preț ce poate fi plătit de acest cumpărător pentru fructele noastre. După care ele sunt distribuite prin rețeaua Metro în toată Europa... Dar, voi reitera: responsabilitatea contractuală le revine în totalitate producătorilor și exportatorilor. Tocmai de aceea, îi încurajăm pe producători și exportatori să se unească în asociații, ca să poată asigura cantitatea și calitatea la export.

În ultimii șase ani, nu am avut nicio reclamație vizavi de corectitudinea eliberării certificatelor de origine

- În contextul sancțiunilor Rusiei, ce faceți ca să spulberați temerile privind eventualele re-exporturi - unul dintre argumentele-cheie ale oficialilor de la Moscova, legat de Acordul de Asociere și de Zona de Liber Schimb?

- În comerțul internațional există o procedură bazată pe un set de reguli foarte stricte pentru

a determina țara de origine. În Republica Moldova, instituția responsabilă de determinarea țării de origine este Serviciul Vamal, pe când în toate țările CSI acestea sunt Camerele de Comerț și Industrie - organizații neguvernamentale, care se mai întâmplă că mai dea și certificate cu erori ... Noi, din 2008, când am trecut aceste responsabilități în atribuția Serviciului Vamal, nu am avut nicio reclamație vizavi de corectitudinea eliberării certificatelor de origine. Pentru fructe și legume nu poate fi schimbată țara de origine, în acte fiind indicată doar țara unde ele au fost crescute. În cazul produselor mai complexe - în special, al celor industriale -, există noțiunea de criteriul transformării suficiente a materiei prime. Aceasta înseamnă că trebuie să fie creată o supra-valoare de peste 35 la sută față de costul materiei prime importate, pentru ca să se considere că acest produs a fost fabricat în țara transformării - de exemplu, în Republica Moldova. Este un întreg sistem internațional de monitorizare, foarte complex și, de facto, este imposibil să introduci mărfuri dintr-o țară, să schimbi documentația tehnică și să-l vinzi sub brandul altei țări, de exemplu, ca „produs în Moldova”.

- De ce Moscova nu acceptă aceste argumente?

- De fapt, Moscova le acceptă. Doar că, fiind un subiect destul de tehnic, pe care îl pot discuta numai specialiștii din domeniul vamal și cel al comerțului internațional, pentru unii politicieni este mult mai simplu să facă declarații despre existența unor riscuri de re-export de mărfuri etc. În realitate, orice re-export care se duce din Republica Moldova, are indicată în documentele vamale țara lor de origine. Noi avem reexporturi în Rusă din Turcia, din alte țări europene, dar niciodată nu s-a încercat schimbarea țării de origine.

- Ce șanse sunt ca să fie depășită problema sancțiunilor rusești și când?

- Noi muncim în două direcții: încercăm să resetăm dialogul bilateral cu Federația Rusă, prezentând argumente vizavi de inoportunitatea aplicării acestor sancțiuni și lipsa unui cadru juridic adecvat, de vreme ce Acordul de comerț liber în cadrul CSI nu a fost denunțat de niciuna dintre părți. Iar, în paralel cu aceasta, muncim pentru valorificarea potențialului oferit de Zona de Liber Schimb cu UE și încercăm să pătrundem pe alte piețe, mai puțin tradiționale pentru produsele moldovenești, cum ar fi direcția sudică. Foarte curând o să semnăm un Acord de comerț liber cu Turcia, care acoperă inclusiv produsele agricole, dar ne orientăm și spre Qatar sau Egipt. Deja avem primele semnale pozitive. Nu excludem și America de Nord: Canada, SUA. Pe termen imediat, având în vedere faptul că fructele și legumele sunt alterabile și nu pot fi păstrate o perioadă îndelungată, asigurăm procesarea lor și ulterioara comercializare a concentratelor pe piețele adiționale.

Declarațiile despre denunțarea Acordului nu sunt decât speculații politice

- Care este situația cu alte țări din CSI, inclusiv Belarus și Kazahstan?

- Pe moment, nu avem niciun mesaj oficial din partea acestor țări vizavi de aplicarea anumitor sancțiuni față de produsele moldovenești. Există doar semnale din partea transportatorilor, legate de dificultățile de tranzit pe teritoriul Ucrainei și al Federației Ruse, pentru a ajunge la piețele de destinație. Bineînțeles că aceste țări s-au angajat să nu facă reexporturi pe piața rusă... În acest context, avem așteptări mari de la vizita oficială a președintelui Belarusiei, Aleksandr Lukașenco, din 24-25 septembrie, când se va discuta și despre schimburile comerciale bilaterale și multilaterale dintre țările noastre. Încercăm să organizăm și un Forum moldo-belarus al oamenilor de afaceri, pentru ca să intensificăm contactele cu această țară.

- Mai multe partide politice au declarat că dacă vor veni la putere, vor denunța Acordul de Asociere. Ce ar putea să însemne acest lucru?

- Ar însemna consecințe grave, pentru că va afecta cel puțin 50 la sută din comerțul nostru extern. Ar mai însemna, automat, introducerea taxelor vamale la produsele noastre, în situația în care multe industrii sunt deja dependente de piața europeană: zahărul, textilele, producerea de componente pentru industria autovehiculelor. Avem mai mulți investitori din țările europene, a căror producție e preluată de țările lor de origine, astfel impactul de destabilizare va fi nu numai pe exporturi, dar și la nivel macroeconomic. În plus, Acordul prevede linii de finanțare pentru toate ramurile economiei naționale și pentru sfera socială. De aceea, denunțarea Acordului - posibilă la modul teoretic - nu poate fi o decizie corectă. Sunt, mai curând, declarație pe baza căroră cineva încearcă, în disperare, să acumuleze capital politic.

- Vă mulțumim pentru interviu!

Ștefan Füle, Comisarul european pentru Extindere și Politica de Vecinătate:

„Avem un scop comun - să construim o Moldovă independentă, prosperă și unită, un partener puternic pentru UE”

Unsprezece miniștri de Externe din țările UE, dar și viceministri sau secretari de stat din cele 28 de state comunitare, s-au reunit la Chișinău la 1 septembrie, exact în ziua în care a început să fie pus provizoriu în aplicare Acordul de Asociere la Uniunea Europeană. La cea de-a IX-a Reuniune a Grupului pentru Acțiunea Europeană a Republicii Moldova, desfășurată la nivelul miniștrilor de Externe ai țărilor UE, a participat și Comisarul European pentru Extindere și Politica de Vecinătate, Ștefan Füle.

Reuniune în sprijinul Moldovei

Oficialii europeni au reiterat că țara noastră nu este singură în parcursul său european și au apreciat această reuniune drept o dovadă de solidaritate cu Moldova în contextul regional. „Avem un scop comun - să construim o Moldovă independentă, prosperă și unită, un partener puternic pentru Uniunea Europeană”, a menționat Ștefan Füle.

La rândul său, ministrul de Externe al Italiei, Federica Mogherini, țara care deține președinția semestrială a Uniunii Europene, a spus că aceasta a fost prima sa vizită efectuată în străinătate în calitate de Înalt Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politică de Securitate, funcție în care a fost desemnată la doar o zi de a veni în țara noastră. „Reconfirmăm deplina susținere pentru alegerea europeană a Republicii Moldova și suntem pregătiți să muncim împreună pentru ca acest proces să fie un adevărat succes pentru cetățeni”, a declarat Federica Mogherini.

„UE susține traseul european al Republicii Moldova și procesul intern de reforme, care vizează o modernizare a societății, o racordare la sistemul de valori politice, democratice, economice ale Uniunii Europene și o viață mai bună pentru fiecare dintre cetățenii acestei țări”, a menționat la rândul său Titus Corlățean, ministrul Afacerilor Externe al României, copreședinte al reuniunii. La fel, Secretarul de Stat pentru Afaceri Europene al Franței și copreședintele Reuniunii, Harlem Désir, a precizat că „Acordul de Asociere intră în vigoare în beneficiul cetățenilor, deoarece obiectivul acestui parteneriat e de a asigura stabilitate și securitate pentru Moldova”.

Lurie Leancă: „Cel mai important proiect al țării noastre este viitorul european”

Premierul Lurie Leancă a menționat, în cadrul reuniunii, că Acordul de Asociere și, în special, Zona de Liber Schimb va integra treptat Republica Moldova în piața internă a Uniunii Europene și va consolida legăturile politice între cele două părți. „Cred că vizita dumneavoastră va contribui la sprijinul și solidaritatea în acțiuni concrete, care ne vor ajuta să accelerăm reformele și să depășim provocările cu care ne confruntăm. Am demonstrat cetățenilor noștri că UE este o alegere credibilă pentru Moldova, ceea ce le va aduce beneficii considerabile”, a spus Lurie Leancă. „Reuniunea este despre viziune și cel mai important proiect al țării noastre - viitorul european. Această viziune îndrăzneță merită să fie abordată la Summitul Parteneriatului Estic de la Riga, care va avea loc în anul viitor. Totodată, această viziune animă programul nostru de integrare europeană, ne ajută să mobilizăm resursele noastre interne și stimulează încrederea poporului nostru în viitorul său”, a subliniat Prim-ministrul.

Următorii ani, decisivi pentru perspectiva europeană a Moldovei

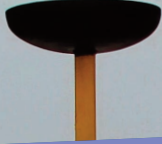
În deschiderea reuniunii, viceprim-ministrul, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, a adus mulțumiri partenerilor europeni pentru susținerea acordată parcursului european al Republicii Moldova atât sub aspect politic, cât și operațional, prin implementarea diverselor programe de asistență. „Următorii ani, dar în mod special 2015, va fi decisiv pentru viteza cu care ne vom apropia de realizarea perspectivei europene a Moldovei, din partea țărilor Uniunii Europene existând suficientă înțelegere, dar și încurajare pentru continuarea parcursului nostru european. Or, aceasta este logica Acordului de Asociere și, respectiv, schema după care ne vom construi și mai departe dialogul nostru cu UE. Aceasta este și viziunea unei Moldove europene, stabile și prospere, membră a mării familii europene, pe care o împărtășesc și partenerii noștri europeni”, a declarat Natalia Gherman în deschiderea reuniunii.

Reuniunea Grupului pentru Acțiunea Europeană a Republicii Moldova (GAERM) reprezintă un mecanism lansat în luna ianuarie 2010 la inițiativa României și Franței, pentru promovarea intereselor și vizibilității Republicii Moldova pe agenda europeană. Prima reuniune a fost organizată la Chișinău, în luna septembrie 2010.

Iurie Leancă a inaugurat gazoductul Iași-Ungheni, alături de omologul său român și de Comisarul European pentru Energie

Gazoductul Iași-Ungheni a fost lansat oficial la 27 august 2014, în prezența Prim-ministrului Iurie Leancă, a Premierului României, Victor Ponta și a Comisarului European pentru Energie, Günther Oettinger. La eveniment au mai participat membri ai Guvernului de la Chișinău și București, reprezentanți ai misiunilor diplomatice acreditate în Moldova, ai autorităților publice locale, locuitori din zonă.

Gazoductul Iași-Ungheni are o lungime totală de 43,2 kilometri și o capacitate de 1,5 miliarde de metri cubi de gaze din care, inițial, din România va fi livrat anual un volum de până la 50 de milioane de metri cubi. Proiectul a fost inaugurat exact peste un an de la lansare - la 27 august 2014. Prima flacără din gazul românesc ce a trecut Prutul a fost aprinsă de către premierii Republicii Moldova și României, Iurie Leancă și Victor Ponta, și de Comisarul European pentru Energie, Günther Oettinger. Înainte de aceasta, cei trei oficiali au făcut declarații în fața mulțimii adunate la eveniment.

Iurie Leancă: „Vom cumpăra gaz acolo, unde vor fi condițiile mai bune”

„De la 1 septembrie, gazul românesc va trece Prutul, asigurând astfel o sursă de alternativă. Vorbim despre faptul că într-un an și jumătate, maximum doi ani, vom avea un sistem perfect interconectat și atunci vom putea cumpăra gaze sau din Est, sau din Vest - acolo unde vor fi condițiile mai bune. Astăzi, în România, energia este mai ieftină cu circa 40 la sută. În doi ani, sunt convins că vom avea și o interconectare de energie electrică. Aceste proiecte nu sunt îndreptate împotriva cuiva, ci sunt în interesul Republicii Moldova și al consumatorilor din țară. Totodată, evenimentul de azi se încadrează în obiectivul nostru de integrare

europăeană”, a declarat Iurie Leancă.

Victor Ponta: „Împreună putem face ca oamenii să trăiască o viață mai bună”

„În aceste clipe, mă conving încă odată că împreună suntem mai puternici și că putem face lucruri bune pentru ca oamenii să trăiască o viață mai bună. Exact acum un an eram aici și porneam, în sfârșit, proiectul Gazoductului. Cred că, prin inaugurarea de astăzi, dăm un mesaj pentru toată lumea și aș vrea să fim prieteni cu toată lumea, dar mesajul să fie foarte clar: Moldova și România, ca să fie cu adevărat independente, au nevoie și de energie. Împreună putem să fim cu adevărat independenți și împreună putem să fim respectați pentru asta - acesta e mesajul pe care-l dăm astăzi Europei și tuturor. În rest, vreau să vă spun că, pentru România, nimic nu este mai important decât să fiți alături de noi în Europa”, a precizat Prim-ministrul român, Victor Ponta.

Günther Oettinger: „Vom moderniza rețelele, pentru a asigura cel mai înalt nivel al independenței în domeniul energetic”

„Acest proiect este pentru partea economică și pentru cei care activează în industrie, dar mai ales e pentru cetățenii Moldovei. Prin proiectele pe care UE le susține în țara dumneavoastră, vrem să asigurăm o viață mai bună pentru oamenii de aici. Integrarea Republicii Moldova în infrastructura noastră energetică, prin conexiunea pe plan energetic cu România în

această regiune - este foarte importantă. Vom continua și cu alți pași, ne vom extinde și pe domeniul energiei electrice și al gazului. Vom asigura modernizarea rețelelor pentru a asigura cel mai înalt nivel al independenței țării noastre în domeniul energetic”, a menționat Comisarul Günther Oettinger.

Interconectare la sistemul european

Gazoductul Iași - Ungheni este un proiect de interconectare a sistemelor de transport al gazelor naturale dintre Republica Moldova și România. Costul total al proiectului este de 26 de milioane de euro, dintre care șapte milioane constituie un grant oferit de Uniunea Europeană. Proiectul își propune să asigure un nivel înalt de securitate energetică a Republicii Moldova și a părții de nord-est a României, prin diversificarea surselor de livrare a gazelor. Următoarea etapă a proiectului prevede construirea conductei Ungheni-Chișinău pe teritoriul Republicii Moldova și a gazoductului Onești-Lețcani cu Stația de Comprimare a gazelor pe teritoriul României.

La 14 august, la București, ÎS „Vestmoldtransgaz”, operatorul sistemului de transport de gaze naturale al

Republicii Moldova, și Societatea Națională de Transport Gaze Naturale a României, „Transgaz”, au semnat Acordul de operare pentru punctul de interconectare transfrontalieră. Documentul pune bazele unei colaborări pentru operarea în comun a gazoductului Iași - Ungheni cu lungimea totală de circa 44 km. Acordul stabilește un set de reguli, proceduri și condiții tehnice de operare a predării și primirii de gaze naturale din sistemul românesc către cel al Republicii Moldova.

Gaz la un preț mai mic

Gazoductul Iași - Ungheni e gândit să acopere

întreg consumul Republicii Moldova. În prezent, există limitări tehnice în rețelele de gaze de ambele părți, ceea ce permite furnizarea de gaze doar în zona Ungheni, acest volum reprezentând doar 1,1 la sută din consumul total pe țară. Sunt programate lucrări ce vor elimina limitările, respectiv Gazoductul Ungheni - Chișinău în Republica Moldova și Gazoductul Onești - Iași, și două stații de comprimare în România. Lucrările s-ar putea finaliza în anul 2016.

La prima etapă, Republica Moldova va putea importa gaz în volum de circa 12,5 mln. de metri cubi pe an, aproximativ 1,1% din tot consumul pe țară, la un preț de până la 314 dolari/1000 de metri cubi, adică mai mic decât cel importat din Rusia (380 de dolari/1000 metri cubi). Odată cu punerea în funcțiune a etapei a doua, în anul 2016, țara noastră va putea importa deja volume mai mari de gaze, până la 1,5 miliarde de metri cubi pe an, ceea ce va permite micșorarea tarifului pentru consumatorii casnici.

Prima stație de sortare a deșeurilor din țară, deschisă în raionul Fălești

În luna august, în satul Călugăr din raionul Fălești a fost inaugurată prima, din Republica Moldova, stație de sortare a deșeurilor. Banii pentru construirea acestei stații au venit din proiectul „Îmbunătățirea transfrontalieră a gestionării deșeurilor municipale solide din Republica Moldova, România și Ucraina”, finanțat de UE.

Un exemplu pozitiv, care trebuie multiplicat

Stația de sortare a deșeurilor din comuna Călugăr va deservi 11 sate din zonă, dar și orașul Fălești. Prezent la eveniment, Premierul Iurie Leancă a subliniat că astfel de proiecte contribuie la modernizarea și dezvoltarea durabilă a țării noastre. „Problema colectării deșeurilor, ca și problema aprovizionării cu apă de calitate și cea a edificării sistemelor de canalizare în toate localitățile republicii sunt prioritățile nu doar pentru Guvern, ci și pentru întreaga societate. Acest proiect de sortare a deșeurilor este abia primul în Moldova. Dar este foarte important să le lăsăm urmașilor noștri un mediu ambiant curat. Cu cât mai multe proiecte de acest gen vom realiza în localitățile noastre, cu atât mai mult ne vom apropia de o viață mai sănătoasă. Fără canalizare și fără apă nu vom avea sate europene”, a declarat Iurie Leancă. El a subliniat că acesta este un exemplu pozitiv și speră că el va fi multiplicat și preluat în alte raioane.

Construită pe bani europeni, va sorta plasticul, sticla și hârtia

Stația de sortare a deșeurilor se află la trei kilometri distanță de orașul Fălești și va funcționa începând cu această toamnă. Plasticul, sticla și hârtia urmează să ajungă la întreprinderile specializate din țară. „În cadrul stației, va fi montată o bandă pentru transportarea deșeurilor, iar personalul va separa și depozita, în containere speciale, plasticul și sticla”, explică Ion Rotaru, inginer-șef al Î.M. „Servicii Comunale Fălești.”

Stația de sortare a deșeurilor a fost construită în cadrul proiectului „Îmbunătățirea transfrontalieră a gestionării deșeurilor municipale solide din Republica Moldova, România și Ucraina”, finanțat de Uniunea Europeană. „Acest proiect ne arată unde se folosesc banii europeni. Din banii veniți de la UE au fost reabilitate drumuri și apeducte, centre comunitare și centre de sănătate, școli și grădinițe”, a afirmat Iurie Leancă. Totodată, prim-ministrul a menționat că un

management îmbunătățit al mediului și ajustarea acestuia la standardele internaționale este un angajament pe care Republica Moldova și l-a asumat și în procesul de integrare europeană a țării.

Proiectul de la Fălești a costat cinci milioane de lei. Suma a fost utilizată pentru 30 de platforme, două autospeciale și o rampă de sortare a deșeurilor. Proiectul european „Îmbunătățirea transfrontalieră a gestionării deșeurilor municipale solide din Republica Moldova, Ucraina și România” a început în anul 2012. La realizarea lui a participat și GIZ - structură a Agenției pentru Cooperare Internațională a Germaniei.

Până în anul 2027, autoritățile își propun să creeze un sistem european de colectare și prelucrare a gunoiului și să reducă numărul rampelor de depozitare a deșeurilor.

Va fi lansat primul, din Moldova, sistem reconstruit și modernizat de irigare

În a doua jumătate a lunii septembrie va fi dat în exploatare sistemul de irigare Criuleni, primul reconstruit și modernizat în cadrul Programului Compact al Guvernului SUA. Sistemul - pentru a cărui reabilitare au fost cheltuite peste 8,3 milioane USD - acoperă o suprafață de 760 de hectare, lucrate de aproape 500 de agricultori. Acesta le va permite fermierilor să irige terenurile agricole fără pierderi de apă în rețea și cu cheltuieli minime pentru energia electrică.

Sistemul de irigare de la Criuleni este unul dintre cele zece de acest fel reconstruite și modernizate în Moldova în cadrul Programului Compact al Guvernului Statelor Unite ale Americii și pentru care au fost alocate circa 80 de milioane de dolari. Reabilitarea sistemelor de irigare prevede înlocuirea tuturor pompelor deteriorate, substituirea majorității țevelor vechi cu țevi de inox și polietilenă de densitate înaltă cu termen de utilizare de peste 50 de ani, reconstrucția clădirilor pentru stațiile de pompare și dotarea acestora cu echipament automatizat de operare etc.

După reconstrucția celor zece sisteme de irigare, un număr de aproximativ 9000 de fermieri care lucrează circa 15.000 de hectare de teren agricol vor avea acces la apă pentru irigare. Sistemele noi vor fi mult mai ușor de operat datorită echipamentului modern; pierderilor minime de apă care sunt asigurate de rețelele de țevi noi; pompelor moderne care se adaptează rapid la necesitățile fermierilor și costurilor reduse pentru livrarea apei ca urmare a consumului mic de energie electrică.

În Republica Moldova există 78 de sisteme de irigare, însă acestea permit irigarea a doar opt la sută din terenurile irigabile. Sistemele de irigare au fost construite încă în anii 1960-1980, iar de atunci nu au mai fost reabilitate și modernizate.

Zilele Diasporei, o suită de manifestări dedicate conaționalilor din străinătate

Au stat departe de casă ani buni, dar în această vară Biroul pentru Relații cu Diaspora a reușit să-i aducă în Republica Moldova și să discute cu ei, de la egal la egal. În perioada 20 august - 4 septembrie 2014, conaționali de ai noștri din toate colțurile lumii au venit la Chișinău pentru a arăta că le pasă de ceea ce se întâmplă în patrie. Împreună cu reprezentanții Guvernului, ei au elaborat un Plan de acțiuni pentru diasporă, împreună au cântat imnul Republicii Moldova, împreună au organizat expoziții și târguri, convingându-se că pot fi utili țării lor.

Un nou portal pentru moldovenii din afară

Startul evenimentelor dedicate diasporei moldovenești a fost dat încă la începutul lunii august, prin lansarea unui nou portal www.din.md, menit să reunească cetățenii moldoveni plecați peste hotare într-o comunitate virtuală și să le ofere informații privind serviciile din țara lor de baștină. Portalul asigură conexiunea între comunitățile de moldoveni din diverse țări, cât și cu Republica Moldova.

O premieră pentru Republica Moldova

Desfășurate sub înaltul patronaj al Prim-ministrului Iurie Leancă, Zilele Diasporei s-au ținut pentru prima dată în Republica Moldova, în perioada în care întreaga țară își sărbătorea Ziua Independenței și Ziua Limbii. Între 28-30 august, în mai multe localități au fost organizate ateliere de instruire, expoziții, târguri și evenimente cultural-artistice. Scopul acestora a fost promovarea dialogului cultural, turistic, economic la nivel de diasporă-țară/ țară-diasporă, mobilizarea asociațiilor diasporei și a societății civile pentru ca, prin acțiuni comune, să contribuie la dezvoltarea durabilă și la promovarea pe plan internațional a Moldovei, inclusiv a turismului aici, precum și schimbarea anumitor stereotipuri despre țara noastră. În cadrul Zilelor Diasporei,

peste 20 de instituții publice, ministere și agenții și-au deschis ușile pentru cetățenii care au revenit acasă ca să participe la evenimentele anunțate.

Tabăra DOR

Tot în luna august a avut loc cea de-a doua ediție a Taberei de vară DOR, care a reunit 101 copii ai moldovenilor de peste hotare, stabiliți în 13 țări, dar și ai celor rămași în Moldova. DOR este programul ce oferă șansă de a construi relațiile dintre Moldova și cetățenii ei din afara țării încă din copilăria lor. Copiii diasporei, reîntorși în patria părinților lor, au avut posibilitatea să cunoască mai bine Moldova, să se cunoască între ei și să lege prietenii puternice, astfel încât să-și dorească mereu să revină - măcar o dată în an - în țara lor de baștină. Prim-ministrul Iurie Leancă a luat parte și la o felicitare inedită, lansată cu ocazia Sărbătorii Naționale „Limba Noastră”. Este vorba de un filmuleț în care șeful Executivului recită poezia „Limba Noastră”, care e și imnul Republicii Moldova, alături de cei 101 de participanți la Tabăra DOR, destinată copiilor din diasporă.

Video <http://youtu.be/jU2GebH68J0>

Plăcinta care ne unește, gătită la Festivalul Diasporei

Zilele Diasporei s-au încheiat pe 30 august cu Festivalul Diasporei, desfășurat la Complexul etno-cultural „Vatra”. În cadrul festivalului au fost organizate mai multe evenimente sportive, un târg al obiectelor de artizanat, teatrul gastronomic „Bucătar fără hotar”, precum și Hora diasporei, la care a participat și Premierul Iurie Leancă. Sărbătoarea a culminat cu un eveniment inedit - prepararea unei imense plăcinte cu mere, care va fi propusă pentru Cartea Recordurilor.

Învârtita cu mere, numită „Plăcinta care ne unește”, a avut o lungime de peste 50 de metri și a fost coaptă pe o tavă cu diametrul de doi metri. Acțiunea a avut un mesaj simbolic, de solidaritate națională - de a-i susține astfel pe fermierii autohtoni, afectați de restricțiile impuse de Rusia la importul fructelor moldovenești. La coacerea plăcintei au pus umărul Prim-ministrul Iurie Leancă, membrii Cabinetului de miniștri, Președintele Parlamentului, Igor Corman, care au fost ghidați de brutari. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, care s-a ocupat de pregătirea acestei învărtite, punând la punct fiecare detaliu, a precizat că învărtita cu mere va fi propusă pentru Cartea Recordurilor.

Congresul Diasporei: un prim plan comun de dezvoltare a Republicii Moldova

Șirul evenimentelor dedicate concetățenilor de peste hotare a continuat cu cel de-al VI-lea Congres al Diasporei, la care au participat peste 145 de delegați din 28 de țări, între care Canada, Grecia, Austria, Belgia, Ucraina, Estonia, Germania, Irlanda, Marea Britanie, Spania, Elveția, Lituania, SUA, Bulgaria, Suedia, Ungaria, Danemarca, Cehia, Kazahstan, Olanda, Letonia, Turcia. Lideri ai asociațiilor diasporei, reprezentanți ai grupurilor de inițiativă ale diasporei, delegați independenți, cetățeni reîntorși, precum și reprezentanți ai instituțiilor publice, responsabili de diasporă și ai organizațiilor internaționale s-au reunit pentru a purta discuții multilaterale Guvern - Diasporă în ceea ce privește politicile pentru diasporă, impactul migrației asupra proceselor economice, sociale, academice și politice din țară, dar și impactul politicilor elaborate de Guvern asupra diasporei.

Congresul Diasporei se organizează o dată la doi ani. Ediția din 2014 a fost una inovativă prin diversificarea participanților, agendă, dar și prin rezultatul obținut: un prim plan comun de dezvoltare a Republicii Moldova, elaborat de Diasporă și Guvern. Lucrările Congresului s-au ținut în trei sesiuni, a câte trei ateliere de lucru desfășurate în același timp, pe următoarele teme: protecția socială și sănătatea; cultura; acțiunile Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene pe plan extern; politicile de reintegrare; educația; votul în diasporă; economia și investițiile; transportul; accesarea de fonduri și capitalul uman. La Sesiunea plenară a raportorilor s-a făcut bilanțul dezbaterilor și s-au prezentat principalele acțiuni ce au reieșit din discuții, fiind incluse în Planul de acțiuni comun „Guvern - Diasporă”. De asemenea, la Congres a avut loc pre-consultarea proiectului Strategiei Guvernului Republicii Moldova cu privire la diasporă „Diaspora 2025”.

Forum de afaceri al diasporei

Interacțiunea Guvern - Diasporă va continua la începutul lunii octombrie, la primul Forum de Afaceri al Diasporei, care va reuni la Chișinău peste 120 de reprezentanți ai mediului de afaceri din țară și din străinătate, originari din Republica Moldova.

Evenimentele menționate sunt organizate de Biroul pentru Relații cu Diaspora din cadrul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, cu sprijinul Oficiului Uniunii Europene, al Agenției Elvețiene pentru Cooperare și Dezvoltare, al Organizației Internaționale pentru Migrație, al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Show aviatic de seară cu efecte pirotehnice la sol

Chișinăul va găzdui un eveniment de excepție în septembrie curent

În acest an, organizatorii au pregătit un show aviatic în care vor fi antrenate diverse tipuri de aeronave și expoziții tehnice specializate. La fel, vizitatorii pasionați de aviație vor avea ocazia să admire și diferite demonstrații și proiecții elaborate și executate de către profesioniști din Republica Moldova, România și alte țări.

La spectacolul aerian vor evolua „Baltic Bees”, formația lituaniană cu un stil de pilotaj unic în lume, executând manevre artistice complicate. O altă demonstrație va fi efectuată de Jurgis Kairys, campion mondial la acrobație aeriană.

Doritorii sunt așteptați să viziteze platforma Aeroportului unde, spre seară, vor putea să urmărească, în premieră, un spectacol aerian cu efecte pirotehnice la sol.

Evenimentul va avea loc la 20 septembrie, începând cu ora 13.00.

EVENIMENT ORGANIZAT SUB EGIDA
 PRIMULUI-MINISTRU

Fly us on:
 facebook

AIRSHOW 2014
 20 septembrie

AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CHIȘINĂU

INTRARE LIBERĂ

www.caa.md

Cinci întrebări pentru Prim-ministru

Această rubrică este o platformă de discuții dintre cetățeni și Premierul Iurie Leancă. În fiecare număr al revistei vor fi cinci întrebări la care șeful Guvernului va oferi răspunsuri. Toate întrebările sunt adunate la întâmplare pe stradă de către un consultant al Biroului comunicare și relații cu presa al Executivului.

De ce este atât de costisitoare perfectarea documentelor de stare civilă?

Olga Boldurat, Ialoveni, pensionară, 64 de ani

Pentru perfectarea documentelor de stare civilă, inclusiv a pașaportului, e prevăzută o grilă tarifară în funcție de termenele de prestare. De exemplu, eliberarea buletinului de identitate al cetățeanului Republicii Moldova costă 130 de lei pentru 30 de zile calendaristice, iar eliberarea pașaportului - 700 de lei pentru aceeași perioadă. Aceste tarife sunt aprobate de Guvern strict la nivelul necesar pentru acoperirea costurilor de producție. Totodată, o gamă largă de categorii sociale vulnerabile beneficiază de înlesniri sau chiar de gratuitate la obținerea documentelor de stare civilă.

Locuiesc de câțiva ani în Italia, dar am de gând să revin acasă. Acum Moldova a ales vectorul european de dezvoltare. Care vor fi schimbările palpabile pentru un cetățean de rând, la ce să ne așteptăm? Mă refer la salarii, servicii, afaceri...

Ion Cojocari, 26 de ani, muncitor, Italia

Vectorul de integrare europeană a Republicii Moldova este o alegere conștientă, necesară pentru a asigura dezvoltarea și modernizarea economică pe termen lung a țării. Integrarea economică mai strânsă cu UE va conduce la creșterea investițiilor publice și private în economia moldovenească, la creșterea salariilor și la o diversitate mai largă și o calitate mai înaltă a bunurilor și serviciilor prestate cetățenilor. Pentru dezvoltarea afacerilor vor fi puse la dispoziție mijloace financiare care provin atât din sursele private ale băncilor europene, cât și din fondurile oferite Moldovei în cadrul programelor europene. Instituțiile cu care interacționează businessul vor fi consolidate și vor deveni mai transparente și mai eficiente, livrând mai operativ serviciile publice.

Ce măsuri ia Guvernul pentru dezvoltarea agriculturii la sate? Rămâne aceasta o ramură de bază în economia Republicii Moldova?

Vladimir Diaconu, 37 de ani, jurist, Călărași

Guvernul întreprinde mai multe măsuri pentru dezvoltare agriculturii. În particular, Guvernul a reușit să atragă linii de finanțare dedicate agriculturii, inclusiv 75 de milioane de euro din partea Băncii Europene pentru Investiții și 100 de milioane de euro din partea Guvernului Poloniei. Mai mult decât atât, în fiecare an Guvernul alocă tot mai multe resurse pentru Fondul de Subvenționare a Producătorilor Agricoli. În 2014, bunăoară, prin intermediul acestui fond vor fi alocate circa 540 de milioane de lei. Recent a fost modificată și Strategia Națională pentru Dezvoltare „Moldova 2020”, prin care agricultura a fost oficial recunoscută ca ramură economică prioritară.

Sunt cofetar, am un salariu care abia depășește o mie de lei. Plătesc chiria, serviciile și rămân cu nimic. Nu am nicio motivație să lucrez astfel și voi fi nevoită să plec din țară. Ce face Guvernul pentru a asigura populația cu salarii decente?

Maria Trupca, 18 ani, cofetar, Strășeni

Dacă analizăm datele statistice, observăm că Guvernul nu este nici pe departe principalul angajator, ci sectorul privat. În sectorul bugetar, Guvernul asigură creșterea anuală a salariilor, aceste majorări oscilând în funcție de resursele disponibile, inflație etc. Spre exemplu, în mai 2014 salariul mediu în sfera bugetară era de 3505 lei. În sectorul privat, salariile sunt stabilite în urma negocierilor dintre angajator și angajat. Pentru a majora salariile în sectorul privat, Guvernul asigură condițiile necesare pentru apariția mai multor firme private, astfel încât angajatorii să concureze între ei pentru atragerea specialiștilor calificați prin salarii mai mari.

Știu că acum, după semnarea Acordului de Asociere la UE, vom avea acces la fonduri, credite. Sunt studentă la Economie și aș vrea să știu unde și cum putem obține informații referitor la proiecte, fonduri de finanțare pentru micul business?

Olga Muntean, studentă, 21 de ani, Anenii Noi

Informația despre finanțarea oferită pentru micul business poate fi găsită pe site-ul Organizației pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii www.odimm.md.

Revista online a Guvernului Republicii Moldova este elaborată de Biroul comunicare și relații cu presa și apare în fiecare lună.

Guvernul Republicii Moldova
Biroul comunicare și relații cu presa

Adresa: MD-2033, mun. Chișinău,
str. Piața Marii Adunări Naționale 1,
Guvernul Republicii Moldova
Telefon: +373 (0) 22 25 04 61
Web: www.gov.md
E-mail: presa@gov.md